

AcademieNieuwezorg

RIVM: Zorgkosten stijgen naar 174 miljard in 2040

De uitgaven aan de gezondheidszorg zullen in 2040 zijn gestegen naar 174 miljard euro, een verdubbeling van de zorgkosten ten opzichte van 2015. Dat stelt het RIVM in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2018 die gisteren is aangeboden aan staatssecretaris

Paul Blokhuis.

De toename van de zorgkosten is volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) voor een derde deel te wijten aan de vergrijzing en de bevolkingsgroei. Van alle zorgsectoren stijgen de uitgaven aan de ouderenzorg het snelst: van 20 procent van de totale zorguitgaven in 2015, naar 25 procent in 2040. Dit is een absolute toename van 17 naar 43 miljard euro. **Twee derde van de groei van de zorgkosten is toe te schrijven aan overige factoren zoals technologische vernieuwing. Dit omvat bijvoorbeeld nieuwe medicijnen en nieuwe apparatuur zoals operatierobots.**

Kosten besparen met innovatie

Technologische innovatie heeft volgens het RIVM-rapport een dubbel gezicht. Trends in het verleden laten zien dat het leidt tot meer zorguitgaven, maar **inzet van technologie kan ook kosten besparen**. Dit laatste is alleen mogelijk als er wordt gestuurd op kosteneffectieve interventies en tijdig wordt gestopt met achterhaalde technologie. Nieuwe technologie kan ook kosten besparen doordat het de mogelijkheid biedt om de duurdere tweedelijnszorg naar de goedkopere eerstelijns te verplaatsen.

Dure nieuwe medicijnen

Van de uitgaven aan de behandeling van verschillende aandoeningen stijgen die voor kanker in de periode 2015-2040 het snelst, met gemiddeld 6 procent per jaar. Deze groei komt voornamelijk door het gebruik van nieuwe medicijnen. De groei van de zorguitgaven aan kanker en hart- en vaatziekten houdt geen gelijke tred met de groei in de mate waarin deze aandoeningen voorkomen. **Bij dementie loopt het grotendeels gelijk op, terwijl deze aandoening in 2040 de meeste sterfte en hoogste ziektelast veroorzaakt.**

Zorg is mensenwerk

Ondanks technologische ontwikkelingen, blijft de zorg in vergelijking met andere sectoren grotendeels mensenwerk en goed voor 1,4 miljoen banen in Nederland. Het RIVM adviseert in **de Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2018** om voldoende handen aan het bed te garanderen omdat de druk op de gezondheidszorg vanwege de vergrijzing toeneemt. Er zullen steeds meer mensen zijn met chronische aandoeningen zoals artrose, nek- en rugklachten en diabetes. Ook neemt de multimorbiditeit en sociale problematiek onder

AcademieNieuwezorg

ouderen toe. Eenzaamheid en de druk op informele (mantel)zorg zal in 2040 steeds problematischer worden. Met name in de krimpregio's komen zorgvoorzieningen het meest onder druk te staan.

Systeembenadering van problemen

Om de ontwikkelingen van de volksgezondheid bij te benen is de ontwikkeling van integraal en persoonsgericht beleid volgens het RIVM onontbeerlijk. Het vergt tijd om brede samenwerkingen op te zetten en er moet ruimte zijn om te experimenteren. Een gedeelde ambitie en visie en onderling vertrouwen zijn hiervoor belangrijke succesfactoren. Voor een persoonsgerichte aanpak is het belangrijk dat betrokkenen breder kijken dan de eigen medische discipline, bijvoorbeeld door de samenwerking op te zoeken met het sociale domein. Op die manier wordt het probleem en de achterliggende factoren als een samenhangend geheel gezien. Om deze systemische benadering toe te passen, is een andere manier van werken nodig, die nieuwe rollen en vaardigheden vraagt van beleidsmakers, professionals, onderzoekers en burgers. Zo adviseert het RIVM ook dat ministeries met elkaar gaan samenwerken om tot passend beleid te komen.

De Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) is een vierjaarlijkse rapportage van **het** RIVM over de ontwikkeling van de volksgezondheid in Nederland. De VTV geeft inzicht in de belangrijkste toekomstige maatschappelijke opgaven op het gebied van ziekte en gezondheid, gezondheidsdeterminanten, preventie en gezondheidszorg in Nederland.